

ФОАІЕ

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 30.

Luni, 26. Iulie.

1843.

БЕЛІСАРІЕ.

De T. Kodreskv. *)

Длчепанд дела англ 105 дзпъ Хс. де канд се колонизъ Dacia de Traian къ Ромѣні, пълъ ла стрѣмъстареа сказнълѣ Romei ла Константинопол, адѣнсъ пенпсѣла Етѣлѣ о алтъ Италие, длкѣт лимба шѣ попорѣл, прекѣт шѣ пѣтеле ачестор дерѣ пѣ ера маѣ пѣцип Роман декѣт ал челор Апенине; дрепт каре Константинопол се пѣти поѣа Ромъ, іаръ дара Romania. Лимба латинъ дл капиталіа Имперіеі Romano-Orientalъ стѣтѣ пълъ дл векѣл ал VIII-ле лимба кѣрцеі шѣ а леѣізірілор, лимба актѣрілор пѣвлече шѣ а гѣвернѣлѣ, іаръ лимба романъ ера лимба попорѣлѣ романеск колонизат дл Траѣіа, Macedonia шѣ Іаіріа, пѣміте: Romania mare, de acemene дл Мисііле де сѣс шѣ де жос, пѣміте астѣзѣ: България шѣ Сербіа, колонизате де Авреліан, шѣ дрепт ачееа пѣміте: Dacia

Авреліанъ, прекѣт шѣ дл деріле дпкоаче де Дѣпѣреа, лѣкѣте пѣпъ астѣзѣ де Ромѣні, сѣв пѣме де Dacia Traianъ, дѣпре пѣтеле колонизаторѣлѣ сѣѣ.

Атѣт тронѣріле ѣмелор імперіі romane де рѣсѣріт шѣ де апѣс, с'аѣ чпнстѣт къ фѣіі Ромѣнілор лѣкѣиторіі Дачіілор сеаѣ маѣ кіар аї Romanіеі, каріі се длтречеа къ талантѣл, віртѣтеа шѣ ероістѣл къ Чесаріі шѣ Августіі, кѣт шѣ сенатѣл, літератѣра шѣ рѣміа аѣ авѣт дпн ачедіі Romanі, пре політѣчѣі, пре дѣвѣдѣдѣі, пре бравѣі осташѣ шѣ генералѣ, длкѣт вѣлтѣрѣл Romei, спрѣжініт де браѣлѣ Дако-Ромѣнѣлѣ, аѣ длпѣдѣат къ тѣріре сворѣл сѣѣ трѣтѣѣтор прѣсте трѣстеле контпентеле лѣтмеі векі, шѣ аѣ длфрѣлѣт селѣѣтѣчѣа гпнтелор варваре, че пѣѣѣлеа асѣпра імперіеі.

Длтре фѣйтѣшѣі варѣадѣ аї Имперіеі, аѣ фост пѣла длчепѣтѣл сѣтеі а VI-а шѣ длпѣратѣл Івстпніан пропѣміт Мареле, фѣйѣл Дако-Ромѣнѣлѣ Саѣадѣс шѣ ал Вігіландіеі, прекѣт шѣ генералѣл сѣѣ Белісаріе, длвѣі пѣскѣдѣі дл Dacia Авреліанъ. Де ні ар ліпсѣ алте date, деспре орідінеа шѣ пѣрпндѣі лор, ні ар фѣ де адѣнсъ пѣтеле де Івстпніан шѣ де Белісаріе, кареле прекѣт вѣдеск романітатеа, пре атѣта шѣ карактерѣл ачестор варѣадѣі, кѣчѣ Івстпніан.

*) Ера де доріт, ка факъ пѣ дл легѣмінте історіѣл, тѣкар дл вѣкѣдѣі сѣ изноадем шѣ пої чеѣа маѣ де апрсане стареа чеа стрпнать, деторалізатъ а длпѣрѣдѣіеі греко-рѣсѣрітене дл веакѣріле трекѣте. Іатъ о вѣкатъ інтересантъ.
Red.

пре лѣпгъ алте протеріте, аѣ фост къ аdevърат лп атѣта іѣвѣторіѣ de дрептате, лпкѣт іѣстїдіа лп векѣл de мїжлок пѣ кѣподеа de паладїѣ фѣрѣ пѣмаї: Кодїкѣл Іѣстїніан, іарѣ Белїсарїе деалтѣ парте аѣ фост къ аdevърат Bellis-aris, адекѣ зїнѣл ресѣвоїлѣї шї ероѣл епохеї, лп содїт фїїнд лп фаптѣ претѣтїндене лп рѣзѣвоаеле сале de Белона шї de Вїкторїа: лпкѣт лпмпѣрѣдіа лѣї Іѣстїніан се поате маї кѣ дрептѣл пѣмї лпмпѣрѣдіа епохеї ероїлѣї Белїсарїе, кареле ера разетѣл чел маї пѣтернїк ал імперїеї.

Вїртѣтеа шї кѣражѣл ачестѣї варѣват, дїп тѣпѣра вѣрстѣ мїнеа пре Белїсарїе а фї зп Чезар ал векѣлѣї de мїжлок. Ачест ероѣ пентрѣ але сале терїте, пѣмаї кѣ сїпгѣрѣ лпфѣдошареа лпсѣфла лпкредере ла чїї мїчї шї респект ла чїї de асемеенеа лѣї. Історїчїї лп але лор іперволе даѣ de соартѣ лпапїтїреї лѣї кѣсѣтїреа са кѣ фата зпїї кѣрѣчерїѣ пѣмїтѣ Антонїна; лпсѣ пентрѣ-кѣ пѣ палатѣл, дарѣ талатѣл, фаче пре оаменї марї, шї Антонїна дї шї се пѣскѣ лптрѣзп вордеїѣ, лп зестратѣ лпсѣ кѣ калїтѣдїле зпїї Аспасїе, ацїзпсѣ фаворїтѣ шї прїетїлѣ Теодореї лпмпѣрѣтесеї лѣї Іѣстїніан, шї кѣ асемеене прїлеж рекомєндзїт шї Белїсарїе лпмпѣратѣлѣї, се пѣтѣ арѣта лѣтеї четѣдѣанѣл пѣзѣгат лп самѣ пѣмаї пентрѣ-кѣ ера пѣскѣт дїптрѣ о фамїліе серакѣ.

Пѣтем зїче кѣ фїе-каре епохѣ історїкѣ, дѣпре градѣл шї фелїѣл моралїтѣдїеї, релїціеї шї а гѣверпѣлѣї аре карактерїстїка спедїалѣ. Аша лп векѣл лѣї Іѣстїніан шї а лѣї Белїсарїе фїгѣра чертеле релїціоасе, сеаѣ ересоманїа кѣ сїноаделе, тагма сѣхастрїмор шї іптрїдїле фетеелор дїзкѣнд

ролѣл евлавїеї. Теодора дїп актрїдѣ шї кѣртїзанѣ се сѣї не тропѣл імперїеї романе, тоате фетеїле кѣртезене, лпзѣстрате кѣ талентѣл Теодореї, ажѣнсертѣ содїї але комєданцїмор шї а ле мїнїстрїмор імперїеї, еар Антонїна ка конфїдентѣ Теодореї шїѣ а жѣка ролѣл содїеї дѣїоасе шї кредїнчоасе, дї шї лп фаптѣ ера десѣрѣнатѣ шї некредїнчоасѣ лп амор, статорнїкѣ лпсѣ лп прїетешѣг, гїбаче лп іптрее, іѣбеа пре варѣватѣл еї, сеаѣ маї вѣртос іѣбеа ка содѣл еї сѣ аїѣ тѣрїре, пентрѣ а фї шї еа тѣрїтѣ, кѣчї фѣрѣ de зп асемеенеа вѣрѣват ера кѣ пепѣтїндѣ а се лпмпѣртѣшї de глорїе; de ачєаста 'л шї лпсодеа претѣтїнденеа не зскат, шї не таре, лп таѣѣрѣ, лп мїжлокѣл лѣптелор претѣтїндене ера парташѣ ла остепелеле шї прїмеждїїле лѣї.

Імперїа романѣ оріенталѣ ера кѣтрепѣратѣ не de о парте лп челе дїп лѣзпнѣ: de лѣксѣл, десѣрѣнпареа, шї слѣѣѣчїѣнеа лпмпѣрацїмор, а кѣрора гѣверп се вѣнтѣеа de чертїле фанатїче шї de іптрїе, іарѣ попорѣл ретасѣ пѣрѣсїт лп жафѣрїле гѣверпаторїмор шї а осташїмор. Орѣндїала, дрептатеа, сїгѣранцїа лїпсїа лп тоатѣ імперїа, претѣтїндене лпмпїлѣрї шї сѣферїнде, лпкѣт цемеа попорѣл сѣѣ повоарѣ; іарѣ лп челе дїп афарѣ се лпкалка лп партеа рѣсѣрїтѣлѣї маї лптѣїѣ de Персї, апої de Аравї, лппармацї de фанатїстѣл Ісламѣлѣї; дїп партеа нордѣлѣї de лпкѣрсїа гїптелор, прежѣт: Острогочїї, Хзпї, Аланї, Аварї, Бѣлгарї, Славї шї апої de Ънгѣрї; лп партеа апсѣлѣї: de Германї, Вандалї, Вїзїгочїї шї Лотѣварзї. Лп асемеене лппрецїѣрѣрї афлѣндѣсе се пѣрѣеа кѣ н'ар авѣ тревзїпндѣ de алта фѣрѣ пѣмаї de осташї шї de комєданцїї, кѣчї

пѣтаі дн арме, пѣ дн сѣат, рѣтъсесѣ тѣпѣіреа. Дн асемене днпреціѣрѣрі се іві Белісаріе.

Днтре вечініі дѣштані аі імперіеі оріентале, Персіі ера чіі маі аменіңдеторі. Фѣкѣнд неконтеніт інкѣрсіі, прѣдѣнд ші сторчінд статѣл кѣ але лор контрівѣдїі. Белісаріе кѣ пѣтереа армелор ші а сѣатѣ лѣі беріндсі, дї невоеще а се сѣпѣне ла кондіцііле знеі пѣчі фаворітоаре статѣлѣі, ші а се тѣрціні дн хотареле лор. Днсѣ зп стат дѣпѣ че ацізнице а се стрѣнчїна морал ші дн зрмаре політік, пѣаре а се лѣпта пѣтаі кѣ стрейніі пѣвѣліторі, дарѣ ші кѣ сіне ші кѣ неорѣндзелеле дн лѣптрѣ, че сѣпт тѣлт маі вѣтѣмѣтоаре дѣкѣт рѣлеле дн афарѣ. Не лѣнгѣ алтеле дѣ каре се тѣрѣра лініңеа ші сігѣрандіа капіталіеі, ера ші четеле гладіаторімор, карїі дн лок дѣ ашї артта бравѣріле не кѣмпѣл вѣтѣліеі, пѣмідіі се тѣвѣлеа прїп цїркѣріле капіталіеі фѣкѣнд партїзі дѣ інтрїце. Ачеціа се дѣспѣрѣеа дн маі тѣлте колоаре, прѣкѣм верзі ші алѣастрї, ші адеце дн цїокѣріле чїркѣрімор днкѣі рѣндѣсе ла лѣпте четѣціене, ацізницеа політіа дѣ прадѣ ші тронѣл стрѣнчїнат. Дн асемене казѣ се днкѣерарѣ ші акѣм чїі Верзі фаворїці дѣ Теодора, кѣ чїі Алѣастрї фаворїці дѣ Івстїніан, ші днтѣртѣндѣсѣ о револѣціе, днтѣратѣл ера сѣ піардѣ корона; днсѣ кѣражѣл ші днцеленчїінеа лѣі Белісаріе дн тѣпѣі, днфрѣпѣнд віфорѣл ревеліеі.

Дѣ асѣпра рѣінемор Картаѣнеі, прѣсте каре одїнеарѣ трїзмѣа фортѣпа ші вѣлтѣрѣл Романімор, домнеа акѣм варварїі. Вандалїі се днтемеесерѣ аїче апроане дѣ зп веак ші днтѣрѣдіа пѣ кѣтеза сѣ а

рѣиче окїі асѣпра ачестор провіндіі пердѣте. Бравѣріле лѣі Белісаріе фѣкѣрѣ перспектївѣ днтѣрѣдіеі Візантіне а дндрепта прївїріле сале ші асѣпра Картаѣнеі; рѣсвоїѣл се дѣклѣрѣ лѣі Гелїмер рїга Вандалїмор, тоате грѣтѣділе екепедїціеі, дѣ не таре ші дѣ не зсѣат перїрѣ дїнаїнтеа лѣі Белісаріе. Недїціплінадіі осташі се адѣсерѣ ла кѣноцінцѣ, прїп днвѣдѣтѣрѣ ші пілдѣіре, фѣртѣнеме тѣреї се днфрѣпѣрѣ, Вандалїі се стѣрпїрѣ, рїгатѣл лор се прѣфѣкѣ дн провіндіе romanѣ, Гелїмер прїнс днфрѣмѣседа трїзмѣл лѣічел стрѣлѣчїт, дѣ кареле се днвреднїчі Белісаріе днтрѣнд дн поза Ромѣ, днсѣ кѣнд днпїнтеа монарѣхлѣі днцензїкерѣ дѣ о потрївѣ ші днвінсѣл Гелїмер ші трїзмѣѣторїѣл Белісаріе, днвінсѣл кѣ дїгнїтатеа зпїі вѣрѣбат марїнімос дн тоате днтпрѣціѣрѣріле, ростї дн фаѣа лѣі Івстїніан кѣвїнтеле Еклїсіастїкѣлѣ „Дешѣртѣчїінеа дешѣртѣчїінемор, тоате сѣпт дешѣртѣчїіне!“ Кѣнд домнїреа Романімор кѣзта а рѣстаторнїчі дїспозїціа са дн Африка, ресвоїндѣсѣ кѣ Вандалїі ші Маврїі, дѣ алтѣ партѣ Херѣлїі ші Годїі, че рѣстѣрпасерѣ тронѣл Romeї векі, ацізнерѣ а сѣвїдѣга тоатѣ Італїа дѣ сѣс ші дѣ жос, днтпрѣвѣсѣ кѣ Сїціліа. Днтпѣратѣл дн асемене днтпрѣціѣрѣрі пѣ кѣноскѣ дѣ алт тѣпѣіторїѣл ші ал Італїеі, фѣрѣ пѣтаі не Белісаріе. Ел сосї дн ачеастѣ дарѣ, пѣртѣ ресвоїѣл кѣ дѣчїі Годїімор: Амалансон, Аталарїк, Теодат, Ветїце, Теодоверт, Тотїла ші алціі; кѣчерї Сїціліа, Неаполѣл, Рома, Равена, шї днѣлдѣ прѣсте Італїа іарѣшї сімѣолѣл домнїтор а лѣі Чезар ші а лѣі Август, ші се днтѣрпѣл днвінгѣтор дн Константинопол знде се чїпѣсті кѣ ал доїме трїзмѣ.

De авіе се алінаръ оркапеле інкврсіі- лор варваре дн Африка ші Спаніа, кхнд ла рхьсрїт се стхрпїръ алте вхртешхрі. Мареле Косроес, домпитор ал Персіеї, кх пхтерї днфрїкошате днкхлхкї церїле асіа- тіче а ле імперїеї; Терхсалїмхл ші Антіо- хїа, капїтала Сїріеї, днпрехпъ кх алтеле кхххрхь схпт артеле Персілор. Німік пх- тх дїреде амбасада лїнгхшїтоаре а лві Із- стїніан трїміехь кхтръ Косроес, кареле черхь сь і се деее хп трїххт анхал шї апої сь днчетезе а маї ресвої статхл. — Дн асе- мене невое днпхратхл пх прїві тххптхї- реа Імперїеї дн алтхл, декхт іархшї дн Белїсарїе. Ачеста пхміт де комедант оа- стеї дела Оріент кх сїнгхра са днфхдоша- ре дн ачеле локхрі днвхрхьхьтх ініміле днспхїтхпнтате а Романїлор, шї дхпъ маї тхлте лхпте схпхцераоасе шї пептїше Косрое се вххъ невоїт а се траде дн хотареле хереї сале.

Днхь преххт хртхреде хмбра трх- пхрїле, де асемене піста кх але еї клеветїрї хртхреде пре вїртхте, стрхлхчїреа кххпелор лві Белїсарїе преххт а лві Арі- стїд шї Темїстоклес, ловїнд окїл пістеї ацїцхь ахпхрхї прїгонїрї; ел фх трхдат де сьв-комеданцїї сьї шї пхрхт ла кхрте де некредїнчос, хнде кемат дїн кххпхл трїхтфхлхї, се депхсхь дїн дїгнїтатеа са рх- тхїнд хп прїват. — Дшор есте а хрхїкле- ветїрї, а днїнде кхрхь вхрвацїлор вред- нїчї, шї дн локхл лор адеце а пхшї прїп- трептеле іптрїцїлор отхл нехсемпат, дн- сь кхнд вїне ла прохь, атхнче се вхдеїде кх пхртхторїхл хртххрехї есте хп Терсїт пх Агамемнон, шї кх статхрїле ах а тхл- цхтї пептрх а лор тххптхїре, рхдїкаре шї днфлорїре пхмаї вхрвацїлор пхскхцїї маї,

шї кх преххт нї адеверехе історїа, епоха лор чеа стрхлхчїтх ах дїнхт пхмаї дн а- тхтх преххт шї епоха вхрватхлхї, а кх- рхїа ероїсхт шї вїртхте ах днхлцатїо.

Днпапоереа тревїлор шї пїердерїле вх- тхтхтоаре че сьферї днхвхрхнд статхл лї- псїнд де дххпгъ тронх Белїсарїе, невої пе Ізстїніан аї днкредїнгда дїн похь команда ле- геоапелор. Івїреа лві Белїсарїе не сцена політїкх лїнїцїї шї днпхчїхї Оріентхл шї тречереа лві дїн похь дн Італїа рекхчерїтхь де Тотїла, рїгх ал Годїлор, о сьпхсхь дїн похь скїптрхлхї Роман. Белїсарїе прївіт пептрх а лві ероїсхтхь шї вїртхцїї, ка хп хїнх ажхпсхь акхт респектат де днхсхїнї варварїї, шї преххт маї пайнте гїнтеле Афрїчеї, де асемене аїче Годїї, кхчерїторїї Італїеї, і пре- зептархь коронеле лор, пре кареле вїртх- сьл варват пх прїмі, чї днтрх сїмдїрї де рекхноцїїцхь рхспхпсхь: „Ачесте се кх- вїн Домхлхлхї мехь днпхратхлхї Із- стїніан, кхрхїа ам депхс жхрхтххп- тхл кредїнгдеї шї кхрхеа і схпнт да- тор пхпъ шї кх вїаца.“ Днхь кредїн- га хпхї четхцан ссахь дрегхторїх вїртхос дїнаїптеа хпхї монарх кхпрїнс де патїнї шї днхкхпцїхрат де лїнгхшїторї, хнде кавалеле іптрїцїлор жоакхь ролеле політїчеї, кхнд ме- рїтхл есте сьпхс капрїцїїлор шї пістеї, а- коло тхлцхтїта челхї днвххпхтхдїт есте окара, шї кхдереа, кхнд десеорї ачел рхь, се vede днхкхпхнат кх ферїчїре. (Ва хрма.)

МІЖЛОАЧЕ ДІЕТЕТІЧЕ, ШІ ЛЕКХІ- ТОАРЕ ДН БОАДЕЛЕ КОПІЛОР.

Simplex viri sigillum. — Boerhave.

Мхлте пхпъ акхтна фхкхте обсервацїї тх сїлеск а фаче маїчелор ачеле мїжлочх

diētētiche, ші лекзітоаре кѣпоскѣте, каре ле пот авеа дн тоатъ каса, ші ле пот фолосі дн воамеле копіілор сѣі. Дѣпъче тѣлте дп ачестеа лекзѣрі сѣнт маі тѣлт, саѣ маі пѣдпн маічелор кѣпоскѣте, еѣ кѣ дескриереа лор дн ачесте фоі пѣ ам алт скоп, декѣт сѣ ле фак де овѣце кѣпоскѣте:

1) Міжлоаче а скѣпа прѣкѣдпї поѣ пѣскѣдпї дпн моартеа пѣрѣтѣ (асфѣксіа) саѣ дпн лешпнѣрї. Мѣлді дпнтрѣ копїі, маі вѣртос дакѣ пащереа аѣ фост греа, лѣнг дїітоаре, се паск пѣрѣт мордї, саѣ лешпнадї. А скѣпа дарѣ ачеї прѣпчї де ачестеа прїмеждїї есте даторпнда моашелор ші а пѣрпндїлор. Міжлоачеле спре ачеста скоп сѣнт:

а) Скѣлдареа калдѣ. в) Фрекареа прѣкѣдѣлї песте тоатѣ сѣрфаца трѣпѣлї кѣ палта, саѣ кѣ о періе. ц) Апсѣфлареа аерѣлї, каре сѣ фаче пѣнд гѣра са песте гѣра копїлѣлї. д) Гѣдїлїреа пѣрїлор кѣ о папѣ де гѣпѣ. е) Скотереа тѣкѣлї дпгїдїт дпн фѣлчї кѣ децетѣл саѣ кѣ о папѣ де гѣпѣ. ф) Стропїреа ші спѣлареа прѣкѣлї кѣ вїп рече. г) Скоатереа копїлѣлї де лок дѣпѣ сѣлѣдаре дн аер кѣрат.

2) Міжлокѣл чел маі вѣп а дпнрета копїі фѣрѣ време пѣскѣдпї, саѣ слѣбѣнодїї есте лаптеле вѣп а вѣпї пѣтрїче (доїкѣ) сѣпѣтоасе.

3) Даѣт маѣма пѣ ар авеа дестѣл лапте, саѣ даѣт ачестеа ар шѣрї, атѣпчеа маі вѣпѣ хрѣп пентрѣ чеї поѣ пѣскѣдпї есте лаптеле довітоачелор, маі вѣртос чел де вакѣ. А честа лапте дпсѣт трѣбѣ сѣпт де копїі, кѣчї сѣщереа есте лор дела патѣрѣ о лїпсѣ датѣ, пентрѣ ачеа ачестѣ лїпсѣ пе кѣт се поате трѣбѣ дпплїнїтѣ, дрент ачеа пїпїка пѣ поате маі тѣлт дпнпѣчї копїі ка сѣщереа. Спре ачест скоп сѣнт абѣша дїце фѣкѣте кѣ тѣк

де гѣтїеластїк дн мїжлок гѣрїте, дн каре гѣзрѣ есте дпндпнтат зп етїл де ос. А днтрѣ вѣпндаре ачестора дїце есте зрѣтѣоаре: Пѣї дїца дн апѣ калдѣ де се моаїе, ші кѣт подї скоате стїлѣл маі сѣс поменїт дпн трѣпса, ́ сеѣма, кѣ саѣ моїат дестѣл; дпплї атѣпчеа о стїкѣлѣдѣ кѣ лапте, ла акѣрїа грѣмаз дпндпнтезї вїне дїца ші о пѣпї дн гѣра копїілор, каре фоарте вїне сѣг лаптеле дпнтрѣпса. Лаптеле трѣбѣ маі пїпнте ферт, ші ла дпчепѣт местекат кѣ апѣ, апої чева дпдѣлчїт кѣ захар, ші чева калд; вїне есте, дпкѣт поате фї, а лѣа лаптеле тот дела о вакѣ. Кѣткѣ ші дїца ші стїкѣлѣца, дн каре пѣпї лаптеле трѣбѣ тотдеаѣна спѣлатѣ дѣпѣче аѣ сѣпт прѣкѣл, есте де прїсос а маі поменї. Стїлѣл чел де ос дн дїцѣ есте пѣмаї пентрѣ кѣрѣдїреа гѣзрїцеї дїцеї, даѣт ачестеа с'ар фї атѣпнат. *) — Кѣї пѣ дѣ тѣпна се кѣтїере аша дїце, саѣ зпде пѣ се капѣтѣ, атѣпчеа дшї поате макар чїне фаче зпа, лѣнд о стїкѣлѣдѣ кѣ грѣмазѣл лѣнг ші сѣбѣдїре, ші легѣнд де дѣпса о вѣкѣцеа де вѣрете лѣнгѣдѣ, ші дпвѣлїтѣ дптрѣп пентек кѣрат сѣбѣдїре, каре ва слѣжї дн лов де тѣк. А днтрѣвѣпндареа есте ка маї сѣс.

4) Дн Рѣсіа ші Сведїа, ші маї пїпнте дн Хелведїа, сѣг копїі лапте дпнтрѣп корп де вїтѣ дн вѣрф гѣзрїт, де каре есте легатѣ о пеле де дїцѣ де вакѣ кѣ тѣлте гѣзрїце.

5) Дпкѣ маї сїмплѣ хрѣпеск Ірландїї копїі сѣі. Дѣпъче маїемеле пѣмаї 14 зїле

*) Фак атендї пе D. четїторї, кѣткѣ аша дїце се афѣл де вѣндѣт ші дн Брашов дн волта Длор Сїмонїк ші Фїлч кѣ преѣ де 1 ф. 24 кр. в. в. кѣ стїкѣл' кѣ тот. Еѣ дпсѣшї дпнтрѣвѣпндез ачестеа дїцѣ ла копїла теа кѣ вѣп фолос.

ле даѣ пептѣл, дї пѣн пе пѣмѣнт шї лѣп-
гѣ дѣпшїи зп въшчїор кѣ зѣр калд дѣплѣт,
де ачеста въшчїор есте о цевїе, саѣ о папѣ
легатѣ, апої кѣнд плѣнце прѣкѣцѣл, саѣ
кѣнд аратѣ семпе де фоаме, мѣмѣса алеар-
гѣ шї дї пѣне цевеа ачееа дѣ гѣрѣ, прїп ка-
ре сѣце зерѣл. Кѣ аша пѣдїпѣ грїжѣ зїче
Anderson, креск Islandїї копїї сѣї, шї то-
тѣшї фоарте пар веї vedea аколо врези от
пептїпчїос.

6) Дѣп Italia саѣ пропѣс, ва шї дѣ-
тревзїндат а пѣне копїї сѣ сѣгѣ немїжлочїт
ла щїеле зпїе капре; дѣсѣ методѣл ачеста
есте маї греѣ, шї пѣ фолосеїде маї мѣлт
декѣт ал пострѣ.

7) Дѣп пѣеле дїптѣїѣ аша хрѣпїдї ко-
пїї пѣ аѣ лїпсѣ де алтѣ храпѣ вѣртоасѣ.
Іарѣ дѣпѣче креск чева, атѣпчеа шї ачеста
есте де лїпсѣ. Спре ачест скоп авем челе
маї вѣне мїжлоаче дѣ грїс, тѣїеїеї фїпї,
пѣпне амѣл, шї зрез дѣ лапте саѣ замѣ де
карне ферте.

8) Копїї непачпїчї, карїї плѣпг мѣлт
поаптеа, се пот дѣпѣчїї дакѣ дї ва лѣа пѣ-
мѣса ла сїне дѣ пат. Дѣкѣ вѣтрѣпѣл Іа-
ков Рѣеф аѣ дат сѣат, ка дѣпѣче копїлѣл
есте скѣлдат, шї дѣфѣшорат, мѣмѣса
сѣл іа дѣ пат „де партеа стїпгѣ кѣтрѣ шї-
ма маїчеї сале,“ дѣсѣ vezї вїне кѣ маїкѣса
сѣ пѣ доартѣ пѣпѣ че е копїлѣла дѣпса,
ка сѣ пѣл тѣртеаскѣ.

9) Шї патѣл дѣкѣлзїт ажѣтѣ мѣлт ла
dormїт поѣ пѣскѣцїлор.

10) Дакѣ копїї сѣ dedaѣ зрѣт а се
деїепта шї а плѣпце поаптеа мѣлт, атѣп-
чеа дѣ Germania, ва шї ла пої ле даѣ маї-
челе сара чеїз де капете де так. Ачеста
фапѣтѣ аѣ фост де мѣлдї крїтїкатѣ шї лѣ-
пѣдатѣ, де алдїї іарѣш лѣѣдатѣ. Ної кѣ

дѣптревзїндаре вѣпѣ о рекомѣндѣтѣм ка фо-
лосїтоаре. Дѣптревзїндареа дарѣ а ачестѣ
леак есте ачеста: іа пѣмаї зп кап де так
зскат, шї тѣпдѣл вїне пѣпел дѣптрѣп въш-
чїор, шї тоартѣ песте дѣпсѣл зп фїлїцеап
де апѣ ферѣѣтоаре, ласѣл пѣдїптел сѣ
стеа, апої стоарче замѣ пе каре дѣдѣлчїп-
дѣо кѣ чева захар, дѣ сеара кѣте о лїпгѣ-
рѣ копїлор. Ачеста мїжлок дѣпѣчїїтор
тревѣе дѣсѣ пѣмаї пѣлѣ атѣпчеа дѣптре-
взїндат, пѣпѣ кѣнд копїї довѣндеск іарѣш
сѣмѣл регѣлат. Мїерїле поастре даѣ ко-
пїлор шї терїак, шї фоарте рѣѣ гре-
шеск. —

11) Спре ачеста скоп есте шї легѣ-
пареа, каре де есте лїпѣ, пѣ е стрїкѣтоаре.
Цѣрапеле аѣ челе маї сїмпле, шї маї вѣне
легѣне.

12) Кѣнд се паск копїї, аѣ тоате ма-
целе кѣ о матерїе клеїоасѣ (текопїѣ) дѣп-
плѣте. Спре кѣреїенїа ачестїї матерїе аѣ
лѣсат патѣра лаптеле ла дѣпчепѣт маї сѣв-
цїре, шї кѣрѣдїторїѣ (кѣраста). Дѣсѣ фїпд-
кѣ де мѣлте орї маїчеле пѣмаї тѣрзїѣ
капѣтѣ лаптеле шї поѣ пѣскѣцїї сѣїарѣ,
вїне есте але да кѣте о лїпгѣрїцѣ де чеїз
де мѣшеїел (ромонїцѣ) кѣ захар дѣдѣл-
чїт. — Дѣп Франца, ва шї пела пої даѣ
копїлор спре ачеста сѣоп зпт де лемп,
саѣ зпт дѣлче проаспет пресарат кѣ за-
хар, саѣ мїере кѣ апѣ, дѣсѣ ачестеа маї
пѣдїп респѣнд скопѣлїї, декѣт чеїл де
мѣшеїел.

13) Копїї, каре се паск греѣ, акѣрора
кап се дѣпчепенеще сѣѣт пашере, адѣк де
мѣлте орї кѣ сїне дѣ лѣме кѣте зп кѣкѣїѣ
(thrombus) дѣптрѣо парте саѣ алта а капѣ-
лїї. Ачеста кѣкѣїѣ есте де мѣлте орї кѣт
зп оѣ де гѣпѣ маї мїк. Пѣвпереа adescорї

de петече моіате дн вн рече песте джн-
свл дн vindекъ, днсъ de тълте орї есте
днцїнтїт, шї чере операціе хїрзрїккъ. О
дамъ дзпъче тоате остепелеле докторзлї
свѣ Осиандер ера дн ачеста рѣ фъръ скоп,
спълъ копїлзл свѣ фъръ щїреа докторзлї
кв рѣкїѣ de секаръ калд, шї аша vindекъ
рѣзл. De атзпчеа аѣ днчепзт докторзл
Осиандер ачест мїжлок сїмплз а'л днпре-
вїнда кв чел маї бнн фолос.

14) Кжте одатъ се наск прѣкзцїї кв
цїцъле днфлате, шї моашеле саѣ маїче-
ле гжндеск а фаче вїне, дакъ сторк пїкъ-
тзра de зер, каре се афлъ дн тржнселе,
днсъ фїндккъ дзпъ аша стоарчере цїцъце-
ле вїедеїмор саѣ днфлѣкърат, шї копт,
пої аватем тжшеле дела аша фаптъ,
шї рекотжндѣт а пѣне пе цїцеле днфла-
те вѣтвак аѣзмат вїне кв захар, їаръ да-
къ рѣзл ар фї маї днпрѣдъчинат, атзпчеа
есте бнн фластер de сьпн рас кв флорї
de сок, шї кв пзцїпъ апъ калдъ.

15) Кжте одатъ сжнт ла прѣкзцїї
днфлате пърцїле депїтале, шї ачестеа маї
маї вїне се тжтѣдзеск прїп пзпереа вѣтв-
кзлї, саѣ лжнеї, саѣ а знеї вѣкъцеле de
флапел аѣзмате вїне кв захар, шї скїмвате
de тълте орї.

(Ва зрта.)

НЪМЕРЪЛ РОМЪНІЛОР.

Ѓнзл дїн чеї маї репзміцїї полїтїчї аї
Ѓнгарїеї шї аї Трансїлванїеї варонзл Ні-
кзлае Вешеленї*) фолосїндъсе de їсвоаръ
статїстїче дестзл de сїгъре, пзне пжтързл

тзтълор Ромънїлор дн Езропа дїнкоа-
че de Дзпъре ла 6 мїліоане шї 795,000
свфлете. Адекъ: дн Цара ромънеаскъ
2,000,000, дн Молдавіа 1,200,000, дн Бе-
саравїа зп мїліон (!), дн Бжковїна 1/2 мї-
ліон (!), дн Трансїлванїа дї пѣне пжмаї ла
1 мїліон шї зече мїї, тжкаркъ дзпъ челе
маї нѣ датзрї статїстїче с'аѣ арътат а фї
токта кзцї шї дн Молдавіа, дн Ѓнгарїа
(кв Бзлатзл) 1,085,000 Ромънї.

D. Вешеленї скрїе шї зїче, кв днпре
адевър попорзл ачеста аре зп вїиторїз, а-
декъ ромънїмеа ва трзї полїтїчеще. Дзп-
свл чере дела Езропа, ка св сѣфере шї
св ажте, а се фаче ла Дзпъре зп стат
маре ромънеск шї днкъ констїтзціонал,
кїар дн интересзл Езропеї; креде тотдео-
датъ, кзткъ фїї Молдавіеї шї аї Църїї
ромънешїї пз маї сьнт аша пздїп сїмцї-
торї пептрз патрїа лор, ка одатъ сьнт
фанарїодї; дїп протївъ, кзткъ їдеїле че
феръ ла дзпшїї, ар коръспзнде дорїнде-
лор Езропеї констїтзціонале.

D. Вешеленї дн тот декзрсзл de-
скрїереї Ромънїлор, пе кареа de алтїн-
трелеа о фаче преа вжпъ, зїтъ зна: Мол-
даво-Ромънїї пз маї аѣ маре, фъръ каре
о падїе авїа шї авїа поате фї маре.

Кв тоате ачестеа лъздатзл варон прїп
адънка са комбїнаціе полїтїкъ че фаче, рѣ-
шїнеазъ пе тодї ачеї Ромънї тїкълшїї
пздїп кредїнчшїї, карїї тжнтзїнда шїо
вѣд пжмаї дн перїре. Ваї de еї!

О К І І Т Ъ І.

*) Ачелаш, деспре каре се ворвї дн Gazetъ
№. 58.

Кеар зтвре атороасе de зєфїрї адїате,
Пе окїї тжї копїло се жоакъ, се ротеск,

Ші петеніле пертърї де дена 'нгерландате,
Къ алор негрїте коате не еле ле 'ндосекъ,

Де кжте мїи скжптее фръмоаселедї лзмїне,
Апрїнсе кеар дїн стеоа етерней сфери черещї,
Се 'нфоакъ, се 'н вапае, шї' апої де тот сънїне,
Реварсь-алесе харърї ка фїиңде 'нперещї:
Дн елѣ а тале зїле де флорї с' кзвзнате,
Дн елѣ атор, влжндецъ, армонїе, плъчерї,
Дн еле фръбезїте, сїмцїрї шї кзцетърї,
Дн елѣ але сперанцїей мїи разе'с концентрате.

Мъ веї прївїнд ла тїне къ сїмт о тълдъмїре,
Мъ веї сорвїнд дн таїнъ дїн лїмнеделѣ їсвор,
А окїлор тї роза кѣ а лор дмвълсътїре,
Кзпоцї, шї' ата сфїеалъ тѣ змвреазъ к' зп сѣжїт пор.
Тъ ещї невіновать а фръмъсцїей флоаре,
Пе възз та рьсаре зп зїмвет днцїреск,
Пе фръпте'дї рефлектеазъ албастръа чел череск,
Шї 'н окїї тї се жоакъ о вергъръ лзкоаре.

Е дѣлчѣ ачелї сѣлет че 'н лїна са свзраре,
Опрїндсѣ не полъа дналтѣї лї гжндїрї,
Съ аоле 'н окїї тїнерї: шїоара алїнаре,
Шр ата наївїтате їсвор де тълдъмїрї.
Е дѣлчѣ пентръ джнса ачеа прївїре сѣжїтъ,
Че 'н сїне 'нвълзене зп фок мїстерїос,
Шї тълт маї дѣлчѣ длкъ ачел пект лзмїнос,
А окїлор тї фершек! чѣ атжта тъл днжжїтъ,

Днтржншї кзпоск лзмѣа къ тълт маї тълт фръ-
моасъ,
Шї 'н астъ лжте днлъ сїмцїеск къ теаѣ зїмвїт,
Ачеа ферїчїре, idee крїдїноасъ,
Че отълвї сперанца де тълт аѣ цързїт,

Ла рїз вїне сетосъа съ веѣ о пїкътъръ,
Ла зтвръ остенїтъл съ фїе одїхнїт,
Ла ватръ фрїгъросъа съ аоле їар кълдъръ,
Ла темплъ крїдїносъа, съ роаде змїлїт.
Дар їать еѣ ла тїне, лзмїнъ де вїацъ!
Мъ-опреск пїн де зїмїре, шї 'н окїї кълтжнд,
Ацент къ възкрїе ка раза рътгъїнд,
Дїн фокъа лжтеї тале съ кадъ пѣ амеа фацъ.

Кънд перд прївїнд ла тїне орї каре кзцетаре,
Кънд трагъ кътареацї влжндѣ дн окїї меї сътошї,
Кънд разеледї сънїне апрїнд амеа 'нфокаре,
Шр асърпа теа кънд кзвцї къ окїї аторонї,
Атзпчї 'наїптедї афлъ зп склав че днї съспїнъ,
Зп склав акърї сѣлет шї їнїтъ-аѣ сфїндїт,
Л' алтарїа възкрїеї че тз і л'аї зрзїт,
Зп склав че ферїчїреа, дн тїне о днкїнъ.

А черїзрїлор фїкъ, фръмоасъ ферїчїре!
Тз раза мїстерїоасъ че арзї неджчетат,
Мїреасъ-а оменїреї шї' а еї тз стрълзчїре,
Трежнд сфїнтеле плаїзрї шї гловъа днстелат,
Пе сфера лжтеї кареа е пїнъ де кзвзнѣ,
Теаї коворжт, шї їать фъкжшї де алтѣѣ трон,
Фокоаселе лзмїне, сънїнъа орїзон,
А ачестор окї, дн карїї четеск еѣ ал тѣѣ пжте.

Еї сжт ка дозъ лаврї де вжнтърї несѣлате,
А кърор оглїндїре орї кърї прївїторїс,
Аратъ кзрат пачеа не знделѣ ардїнтате,
Вїаца, шї плъчереа, шї' зп църїм десѣтъторїа.

Г.

Е П И Т А Ф.

Съпт ачастъ неатръ трїстъ,
Дн а прїмъверїї врьстъ,
Есте аїчї лъкзїнд,
Апа жънъ копїлїдъ,
Фїїка агъї Г. Негрѣцїе,
Доїспрезече аїї авънд.

Трекъторъа щїїнд вїне,
К' о съ тоаръ шї ел тїне,
Пасъа съѣ дн ва опрї,
Шї фъкжндв'шї рътгъчѣне,
Ва гндї апої дн сїне,
Къ асфел аре а фї.

Пе чеї торцї — черїа съї ерте,
Пе чеї вїї — черїа дндренте.

2. Септемврие. 1841.

— 6